



KERUEN

M.O. ÁÝEZOV
ATYNDAGÝ ÁDEBIET
JÁNE ÓNER
INSTITÝTYNYŇ

HABARSHYSY

M.O. AUEZOV INSTITUTE
OF LITERATURE AND ART

HERALD

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ
И ИСКУССТВА ИМЕНИ
М.О.АУЭЗОВА

ВЕСТНИК

№2, 75-ТОМ

2022

ISSN 2078-8134

**М.О.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ
ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ИНСТИТУТЫ**

КЕРУЕН

ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

2005 жылы құрылған

**№2, 75-том
2022**

ISSN 2078-8134

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ И ИСКУССТВА
ИМ. М.О.АУЭЗОВА

КЕРУЕН

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

основан в 2005 году

№2, том 75
2022

ISSN 2078-8134

**M.O.AUEZOV INSTITUTE OF
LITERATURE AND ART**

KERUEN

SCIENTIFIC JOURNAL

founded in 2005

№2, 75 vol
2022

Ғылыми журнал

Ғылыми журнал 2005
жылдан бері шығады.

Құрылтайшысы және
баспагері:

М.О. Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты

Редакция мен баспагер
мекен жайы:

Заңды мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Шевченко к-сі, 28,
050010,

Нақты мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Құрманғазы к-сі, 29,
2-қабат, 050010,

Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.

Электрондық пошта:
keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Жылына 4 рет жарық көреді.

Журнал 2005 жылғы
24 наурызда Қазақстан
Республикасының Мәдениет,
ақпарат және спорт
министрлігі, Ақпарат және
мұрағат комитетінде тіркелген.
Тіркеу куәлігі: 2005 жылғы 24
наурыздағы №5844-Ж.

«КЕРУЕН»

№2, 75-том, 2022

Бас редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Ісләмжанұлы,
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА
корреспондент мүшесі, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институтының бас директоры
(Алматы, Қазақстан)

Бас редактордың орынбасарлары:

Ғылыми редактор:

ҚАЛИЕВА Альмира Қайыртайқызы, фило-
логия ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов
атындағы Әдебиет және өнер институты бас
директорының ғылым жөніндегі орынбасары
(Алматы, Қазақстан)

Жауапты редактор:

СҰЛТАН Ертай, PhD, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институты бас директорының
орынбасары (Алматы, Қазақстан)

Научный журнал

Журнал издается с 2005
года.

Учредитель и издатель:

Институт литературы и
искусства
им. М.О. Ауэзова.

Адрес редакции и издателя:

Юридический адрес:
Казахстан, г. Алматы, ул.
Шевченко 28, 050010,
Фактический адрес: Казахстан,
г. Алматы, ул. Курмангазы 29,
2 этаж. 050010,
Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.
Email: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Выходит 4 раза в год

**Журнал зарегистрирован
24 марта 2005 года в
Комитете информации
и архивов Министерства
культуры, информации и
спорта**

Республики Казахстан.

**Свидетельство о регистрации:
24 марта 2005 г. №5844-Ж.**

«КЕРУЕН»

№2, том 75, 2022

Главный редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович,
доктор филологических наук, член-корреспон-
дент НАН РК, генеральный директор Института
литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы,
Казахстан)

Заместители главного редактора:

Научный редактор:

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат
филологических наук, заместитель по науке
генерального директора Института литературы
и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Ответственный редактор:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генераль-
ного директора Института литературы и
искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Scientific journal

The journal has been
published
since 2005

Constitutor and publisher:

M.O. Auezov Institute of
Literature and Art

**Address of the editorial and
publishing office:**

28, Shevchenko str., Almaty,
050010, Kazakhstan

Tel.: +7 (727) 272-74-11,

+7 (727) 300-32-45.

E-mail: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Published 4 times a year

**The journal was registered
on March 24, 2005 in the
Committee of Information and
Archives of the Ministry of
Culture, Information and Sports
of the Republic of Kazakhstan.
Registration certificate: March
24, 2005 No. 5844-Zh.**

«KERUEN»

№2, 75 vol, 2022

Editor-in-Chief:

MATYZHANOV Kenzhekhan Islamzhanovich,
Doctor of Philology, Corresponding Member of
the National Academy of Sciences of the Republic
of Kazakhstan, Director General of the Institute of
Literature and Art named after MO Auezov (Almaty,
Kazakhstan)

Deputy Editors-in-Chiefs:

Scientific editor:

KALIEVA Almira Kairtayevna, Candidate of
Philological Sciences, Deputy Director General for
Science of the M.O. Auezov Institute of Literature and
Art (Almaty, Kazakhstan)

Editor-in-Chief:

SULTAN Yertay, PhD, Deputy Director General
of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art
(Almaty, Kazakhstan)

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА:

БАС РЕДАКТОР:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Исламжанұлы, филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас директоры (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

СҰЛТАН Ермай, PhD, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты бас директорының орынбасары (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫНЫҢ МҮШЕЛЕРІ:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Қазақстан Республикасы Президентінің кеңесшісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ахмет Байұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ филология факультетінің деканы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серік Нығметоллаұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, Л. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=search&authorlookup>

ТЕМІРБОЛАТ Алуа Берікбайқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасының меңгерушісі (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НҰРҒАЛИ Қадша Рүстембековна, филология ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің орыс филологиясы кафедрасы меңгерушісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гүлжахан Жұмабердіқызы, филология ғылымдарының докторы, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

ҚАЛИЕВА Алмира Қайыртайқызы, филология ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты бас директорының ғылым жөніндегі орынбасары (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=search&authorlookup>

ҚЫДЫР Тәрілі Еділбайұы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШӘРІПОВА Диляра Сафарғалиқызы, өнертану кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Ақлима Қайырденқызы, өнертану кандидаты, доцент, Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

ҚАЗТУҒАНОВА Айнұр Жасанбергенқызы, өнертану кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТҰРМАҒАМБЕТОВА Бақыт, өнертану кандидаты, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің доценті (Атырау, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖҮНДІБАЕВА Арай Қанатияқызы, PhD, қауымдастырылған профессор, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық Білім Академиясының Қазақ тілі, Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы зертханасының меңгерушісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гүлназ Рахымқызы, PhD, қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасының оқытушысы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС:
БАГНО Всеволод Евгеньевич, филология ғылымдарының докторы, профессор, Ресей Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі (Санкт-Петербург, Ресей)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДІРБАЙ Гүлнар Турабекқызы, тарих ғылымдарының докторы, Колумбия университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

СНАМОРРО Antonio Chicharro, ғылым докторы, философия және қолжазба факультетінің профессоры (Гранада, Испания) H = 2

КРАСОВСКАЯ Аксиния, филология ғылымдарының докторы, профессор, Бухарест Университеті (Бухарест, Румыния) H = 1

НИКОЛАС Мари, филология ғылымдарының докторы, профессор, Лихай Университеті (Пенсильвания, АҚШ) H = 1

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, член-корреспондент НАН РК, генеральный директор Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханович, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, советник Президента Республики Казахстан (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, главный научный сотрудник Института языкознания имени Ахмета Байтурсынова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омурбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК, декан филологического факультета КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серик Ныгметоллаевич, доктор филологических наук, профессор кафедры казахской литературы Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=search&authorId=57203201994>

ТЕМИРБОЛАТ Алуа Берикбаевна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой казахской литературы и теории литературы КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НУРГАЛИ Кадиша Рустембековна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой русской филологии Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гульжанхан Жумабердыевна, доктор филологических наук, доцент, главный научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат филологических наук, заместитель по науке генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=search&authorId=57216896393>

КЫДЫР Торали Едилбай, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШАРИПОВА Дилара Сафаргалиевна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Акlima Каурденовна, кандидат искусствоведения, доцент Казахской национальной консерватории имени Курмангазы (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

КАЗТУГАНОВА Айнур Жасанбергеневна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТУРМАГАМБЕТОВА Бахыт Жолдыбаевна, кандидат искусствоведения, музыковед, доцент кафедры музыки и искусства Атырау Университет им. Х.Досмухамедова (Атырау, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖУНДИБАЕВА Арай Канатиевна, PhD, ассоциированный профессор, заведующий лабораторией казахского языка, казахской литературы, истории Казахстана Национальной академии образования имени И. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гульназ Рахимовна, PhD, преподаватель кафедры казахской литературы и теории литературы (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

МЕЖДУНАРОДНЫЙ РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

БАГНО Всеволод Евгеньевич, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент Российской академии наук (Санкт-Петербург, Россия)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДИРБАЙ Гульнар Турабековна, доктор исторических наук, профессор Колумбийского университета (Нью-Йорк, США)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

SHAMORRO Antonio Chicharro, доктор наук, профессор Гранадского университета, заведующий факультета философии и рукописи (Гранада, Испания) N = 2

КРАСОВСКАЯ Аксинья, доктор филологических наук, профессор, Бухарестский университет (Бухарест, Румыния) N = 1

НИКОЛАС Мари, доктор филологических наук, профессор, Университет Лихай (Пенсильвания, США) N = 1

EDITORIAL BOARD

EDITOR-IN-CHIEF:

MATYZZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, General director of the M.O.Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

SULTAN Yertay, Ph.D., Vice-general director of M.O.Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanovich, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, President's advisor of the Republic of Kazakhstan (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

BAZARBAYEVA Zeynep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Chief Researcher of the Akhmet Baitursynov Institute of Linguistics (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ZHOLDASBEKOVA Bayan Omirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Dean of the Philological Faculty of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

NEGIMOV Serik Nygmetollayevich, Doctor of Philology, Professor of the Department of Kazakh Literature of L.Gumilev Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=searchauthorlookup>

TEMIRBOLAT Alua Berikbayevna, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Kazakh Literature and Literary Theory of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

NURGALI Kadisha Rustembekovna, Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Russian Philology L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ORDA Gulzhakhan Zhumaberdyevna, Doctor of Philology, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

KALIYEVA Almira Kairtayevna, Candidate of Philological Sciences, Deputy Director General for Science of the M.O. Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ANANYEVA Svetlana Viktorovna, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the M.O.Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=searchauthorlookup>

KYDYR Torali Edilbay, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

SHARIPOVA Dilyara Safargaliyevna, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher at the M. O. Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

OMAROVA Aklima Kairdenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Kurmangazy Kazakh National Conservatory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

KAZTUGANOVA Ainur Zhasanbergenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher of the M. O. Aueзов Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

TURMAGAMBETOVA Bakhyt Zholdybayevna, Candidate of Art History, Senior lecturer at the Department of Music and Art of H.Dosmukhamedov Atyrau University (Atyrau, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ZHUNDIBAYEVA Arai Kanapiyevna, PhD, Associate Professor, Head of the Laboratory of the Kazakh language, Kazakh Literature, History of Kazakhstan of the I. Altynsarin National Academy of Education (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

DAUTOVA Gulnaz Rakhimovna, PhD, Lecturer, Department of Kazakh Literature and Literary Theory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

INTERNATIONAL EDITORIAL COUNCIL:

BAGNO Vsevolod, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences (Saint Petersburg, Russia)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

KENDIRBAY Gulnar Turabekovna, Doctor of Historical Sciences, Professor of Columbia University (New York, USA)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

CHAMORRO Antonio Chicharro, Doctor of Sciences, Professor of Granada University, Head of the Faculty of Philosophy and Manuscript (Granada, Spain)
H = 2

KRASOVSKAYA Aksinia, Doctor of Philology, Professor, Bucharest University (Bucharest, Romania)
H = 1

NIKOLAS Mary, Doctor of Philology, Professor, Lehigh University (Pennsylvania, USA)
H = 1

МАЗМҰНЫ

Бас редактордың алғы сөзі.....14

Әдебиеттану

<i>Әзібаева Б.У.</i> «Қазақтың киіз үйі» заттық коды: генезисі мен семантикасы.....	17
<i>Керим Ш., Жеменей И.</i> Әбу Насыр Мұбашшир ат-Таразидің «Йадгар Зандан на айней жаһан» («Түрме естелігі немесе әлем айнасы») атты мәснәуі.....	33
<i>Орда Г.Ж.</i> Қазіргі қазақ балалар поэзиясындағы дәстүр ұласуы.....	48
<i>Хамраев Ә.Т., Шагимолдина М.О.</i> Тәуелсіздік дәуіріндегі қазақ әдебиеті әзірбайжан тілінде.....	64
<i>Кенбаева А.З., Пангереев А.Ш., Мамбетова Г.Ж.</i> Қарақалпақтың «Ер Зийуар» эпосындағы топонимдерді зерттеу.....	72
<i>Медеубек С.</i> Ұлттық ойындардың әлеуметтік-психологиялық астары.....	82
<i>Ханкей Е.</i> «Абай жолы» роман-эпопеясының «Қайтқанда» тарауының текстологиясы (қолжазба мен жарияланымдары бойынша).....	93
<i>Абилхамитқызы Р., Бегалиева Л.Б.</i> Түркі әлеміндегі періштенің көркем бейнесі: кеше және бүгін.....	104
<i>Қоштаева Г.Қ., Челик Я.</i> Сиди Ахмедтің «Ташұкнама» дастаны түркі тілінде жазылған жәдігер.....	117
<i>Ахметова А.М., Ахметова Г.М.</i> Әлихан Жақсылық шығармашылығындағы адам мен әлем интерпретациясы.....	129
<i>Кенжебекова Г.Ж., Сманов Б.Ө., Сөйлемез О.М.</i> Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясындағы Абайдың діни бейнесі.....	143
<i>Искакова Г.Ж., Рыспаева Д.С., Ахметова Г.С.</i> Фольклор мәтіндерін аударудағы теориялық және практикалық мәселелер.....	151
<i>Болатова Г.Ж., Мұхаметқали А.А.</i> Философиялық прозадағы интермәтіннің экспрессивтік қызметі (Б.Момышұлы «След птицы в небе» романының негізінде).....	166
<i>Татиев Е.Е., Саркулова М.Ұ., Мухамедиева А.Б., Татиева М.Е.</i> Қазақтың «Ұмай» мифтік әңгімесіне психоталдау.....	176
<i>Салтақова Ж.Т., Қоспазарова Ә.К.</i> Қазақ эпостарының шежірелік сипаты.....	184
<i>Мұрсалимова Н.М., Сманова Е.А.</i> Жетісу ақындар айтысының жиналу тарихы (қолжазбалар негізінде).....	193
<i>Оралбек А.</i> Халық ақыны Әбдіғали Сариевтің әдеби мұрасы.....	201
<i>Мұрсал А.</i> Ахметолла Қалиұлының «Арда алтай» романындағы психологизм.....	209
<i>Жолдыбай О.</i> Ойын-сауық ойындары: эволюция және заманауи көрініс.....	220
<i>Абилдаева Қ.Н., Абишева Н.М., Тәжібаева Ш.А.</i> Эрнест Хемингуэйдің «Шал мен теңіз» повесін оқыту.....	231

Мәдениеттану

<i>Жангүжинова М.Е., Ербол А.Е., Құмарғалиева Н.Р.</i> Сахналық костюм-креативті индустрия жағдайында сценографияның тәрбиелік құралы ретінде.....	241
<i>Жумасеитова Г.Т., Мосиенко Д.М., Поваляшко Г.Н., Саитова Г.Ю.</i> Қазақстандық балет өзін-өзі ұлттық анықтау ізденісінің ретроспективасында.....	259
<i>Бекмағамбетова Ж.А., Бегалинова Г.А.</i> Шығармашылық индустрия жағдайындағы Қазақстанның қазіргі кезеңіндегі музыкалық өнер.....	272
<i>Қамзабекұлы О., Ахманов С.М., Рахымжанов Е.Т.</i> Актердің қалыптасу жолындағы сахна тілінің маңызы.....	283
<i>Әбікенов Ж.О., Енсейева В.Т.</i> Пандемия жағдайының азаматтардың мәдениетіне әсері.....	294
<i>Құрманбай Ұ.П., Ескендіров Н.Р.</i> Қазақ театрындағы бүгінгі басқару үлгісі.....	308

СОДЕРЖАНИЕ

Обращение главного редактора.....15

ЛИТЕРАТУРАВЕДЕНИЕ

<i>Азибаева Б.У.</i> Предметный код культуры «Казахская юрта»: генезис и семантика.....	17
<i>Керим Ш., Жеменей И.</i> Маснави ученого-богослова Абу Насир Мубашшира ат-Тарази «Ядгар Зандан иа айней джахан» (Память о тюрьме или зеркало мира).....	33
<i>Орда Г.Ж.</i> Продолжение традиций в современной казахской детской поэзии.....	48
<i>Хамраев А.Т., Шагимолдина М.О.</i> Казахская литература эпохи независимости на азербайджанском языке.....	64
<i>Кенбаева А.З. Пангереев А.Ш. Мамбетова Г.Ж.</i> Изучение топонимов в каракалпакском героическом эпосе «Ер Зийуар».....	72
<i>Медеубек С.М.</i> Социально-психологические основы национальных игр.....	82
<i>Ханкей Е.</i> Текстология главы «Возвращение» романа-эпоса «Абай жолы» (по рукописи и публикациям).....	93
<i>Абилхамитқызы Р., Безалиева Л.Б.</i> Художественный образ ангела в тюркском мире: вчера и сегодня...104	
<i>Коштаева Г., Челик Я.</i> Эпос Сиди Ахмеда "Ташукнама", написанный на тюркском языке.....	117
<i>Ахметова А.М., Ахметова Г.М.</i> Интерпретация человека и мира в творчестве Алихана Жаксылыка..	129
<i>Кенжебекова Г.Ж., Сманов Б.У., Соylemez О.</i> Религиозный образ Абая в романе-эпопее М. Ауэзова "Путь Абая".....	143
<i>Искакова Г.Ж., Рыспаева Д.С., Ахметова Г.С.</i> Теоретические и практические проблемы перевода фольклорных текстов.....	151
<i>Болатова Г.Ж., Мұхаметқали А.А.</i> Экспрессивная функция интертекста в философской прозе (по роману «След птицы в небе» Б. Момышулы).....	166
<i>Татиев Е.Е., Саркулова М.У., Мухамедиева А.Б., Татиева М.Е.</i> Психоанализ казахского мифического рассказа «Умай».....	176
<i>Салтакова Ж.Т., Коспагарова А.К.</i> Генеологический характер казахского эпоса.....	184
<i>Мурсалимова Н.М., Сманова Е.А.</i> История сбора айтыс состязании акынов Жетысу (на основе материалов рукописей).....	193
<i>Оралбек А.</i> Литературное наследие народного поэта Абдигали Сариева.....	201
<i>Мурсал А., Танжарикова А.В.</i> Психологизм в романе Ахметолла Калнулы «Арда Алтай».....	209
<i>Жолдыбаев О.М.</i> Развлекательные игры: эволюция и современный взгляд.....	220
<i>Абилдаева К.Н., Абишева Н.М., Тажибаева Ш.А.</i> Изучение повести Эрнеста Хемингуэя «Старик и море».....	231

КУЛЬТУРОЛОГИЯ

<i>Жангужинова М.Е., Ербол А.Е., Кумаргалиева Н.Р.</i> Сценический костюм – как воспитательный инструмент сценографии в условиях креативной индустрии.....	241
<i>Жумасейтова Г.Т., Мосиенко Д.М., Поваляшко Г.Н., Саитова Г.Ю.</i> Казахстанский балет в ретроспективе поиска национальной самоидентификации.....	259
<i>Бекмагамбетова Ж.А., Бегалинова Г.А.</i> Музыкальное искусство на современном этапе Казахстана в условиях креативной индустрии.....	272
<i>Камзабекович О., Ахманов С.М., Рахымжанов Е.Т.</i> Значимость сценической речи в становлении актера.....	283
<i>Абикенов Ж.О., Енсеева В.Т.</i> Влияние пандемической ситуации на культуру граждан.....	294
<i>Курманбай У.П., Ескендиоров Н.Р.</i> Нынешняя модель управления в казахском театре.....	308

CONTENT

Editor-in-chief's address.....16

LITERARY STUDIES

<i>Azibayeva B.Y.</i> The subject code of the "Azakh yurt" culture: genesis and semantics.....	17
<i>Kerim Sh., Zhemenev I.</i> Masnavi of scholar-theologian Abu Nasir Mubashir at-Tarazi "Yadgar Zandan ia Aynei Jahan" (Memory of the Prison or the Mirror of the World).....	33
<i>Orda G.Zh.</i> Continuation of traditions in modern Kazakh children's poetry.....	48
<i>Khamraev A.T., Shagimoldina M.O.</i> Kazakh literature of the independence era in the azerbaijani language.....	64
<i>Kenbayeva A.Z., Pangereyev A.Sh., Mambetova G.Zh.</i> The study of place names in the karakalpak heroic epos "Yer ziyuar".....	72
<i>Medeubek S.M.</i> Socio-psychological background of national games.....	82
<i>Khankey Y.</i> Textology of the chapter "Return" of the epic novel "Abai Joli" (according to my manuscript and publication).....	93
<i>Abilkhamitkyzy R., Begaliev L.B.</i> The artistic image of an angel in the Turkic world: yesterday and today....	104
<i>Koshtayeva G., Çelik Y.</i> Sidi ahmed's epic "tashuknama" written in turkic language.....	117
<i>Akhmetova A.M., Akhmetova G.M.</i> Interpretation of Man and the World in the Creativity of Alikhan Zhaksylyk.....	129
<i>Kenzhebekova G.Zh., Smanov B.O., Soylemez O.</i> The religious image of Abai in the epic novel by M. Auezov "The way of Abai".....	143
<i>Iskakova G.Zh., Ryspaeva D.S., Akhmetova G.S.</i> Theoretical and practical problems of translation of folk texts.....	151
<i>Bolatova G.Zh., Mukhametkali A.A.</i> Expressive function of intertextuality in the philosophical prose (based on the novel «Sled ptici v nebe» by B.Momyshuly).....	166
<i>Tatiev E.E., Sarkulova M.U., Kenispaev Zh.K., Mukhamedieva A.B., Tatieva M.E.</i> Psychoanalysis of the kazakh mythical story «Umai».....	176
<i>Saltakova Zh.T., Kospagarova A.K.</i> Geneological character of the kazakh epos.....	184
<i>Mursalimova N.M., Smanova E.A.</i> History of the aitys collection by Zhetysu akyns (based on the manuscript).....	193
<i>Oralbek A.</i> The literary heritage of the folk poet Abdigali Sariyev.....	201
<i>Mursal A., Tanzharykhova A.B.</i> Psychologism in Akhmetoll Kaliula's novel "Arda Altai".....	209
<i>Zholdybaev O.M.</i> Entertainment games: evolution and modern look.....	220
<i>Abildayeva K., Abisheva N., Tazhibaeva Sh.</i> Study of Ernest Hemingway's novel "The Old Man and the Sea".....	231

CULTURAL STUDIES

<i>Zhanguzhinova M.Ye., Yerbol A.Ye., Kumargaliev N.R.</i> Stage costume - as an educational tool of scenography in the conditions of the creative industry.....	241
<i>Zhumaseitova G.T., Mosienko D.M., Povalyashko G.N., Saitova G.Y.</i> Kazakh ballet in the retrospective of the search for national identity.....	259
<i>Bekmagambetova Zh.A., Begalinova G.A.</i> Musical art at the present stage of Kazakhstan the conditions of the creative industry.....	272
<i>Khamzabekuly O., Akhmanov S.M., Rakhymzhanov E.T.</i> The role of stage language in the development of an actor.....	283
<i>Abikenov Zh.O., Yenseyeva V.T.</i> The impact of the pandemic on the culture of citizens.....	294
<i>Kurmanbay U.P., Eskendirov N.R.</i> The current management model in the kazakh theater.....	308

IRSTI 13.91.34 801.73

<https://doi.org/10.53871/2078-8134.2022.2-14>

**Tatiev E.E.¹, Sarkulova M.U.²,
Mukhamedieva A.B.³, Tatueva M.E.⁴**

^{3,4}NAO «Shakarim University of Semey»
Semey, Kazakhstan.

^{1,2} L.N. Gumilyov Eurasian National University
Nur-Sultan Kazakhstan.

E-mail: ¹ertisuly82@mail.ru; ²manifa.s@mail.ru; ³injuerke@mail.ru; ⁴tatieva_me@mail.ru;

ORCID: ¹0000-0001-6368-1251 ²0000-0002-5992-2814

³0000-0003-4891-6969 ⁴0000-0003-2365-8123

PSYCHOANALYSIS OF THE KAZAKH MYTHICAL STORY «UMAI»

Abstract. An important place in the scientific environment is occupied by the analysis of mythical legends, stories of the world and separate nations as a text. Mythical works leading to a worldview direction are especially not ignored by either a researcher or a reader.

In this regard, the authors of the article sought to create and present to the reader their quotations related to the text and surroundings. The core of the research article is a folk legend-story, including the Kazakh mythical legend-tale «Umai».

Accordingly, the applicant authors consider the legend as a text, and then its scientific differentiation. In particular, the Kazakh mythical legend presents its results and conclusions in the form of determining the type of text of the tale «Umai», analyzing the semantic core using a table and a study using a psychotraumatic approach in setting up the text of Vadim Rudnev.

At the same time, the authors consider this topic experimental and monitor what results and conclusions it will lead to. Because the static formulation of Vadim Rudnev's text consists of seven articles, and they can be comprehensively used for the analysis and differentiation (synthesis) of the text. And in the scientific article, one of the articles of the wording of the text is considered separately, namely: 3) there is nothing accidental in the text (psychotrauma).

The construction of an algorithmic program must not violate the seven articles of the textual formulation proposed by V. Rudnev. However, the article will be presented to what result personal consideration of the third article can lead to. At the same time, taking into account that the mechanism of analysis or the legitimacy of analysis have a negative impact on logical judgment, it may be advisable to conduct a private analysis of the third article.

Keywords: myth, history, semantics, motive, psychoanalytics, deformation

Introduction. In the last 5-10 years, the «text» and its study have become widespread in science, in addition, the text by various methods (Otarbayeva, 2019; Lytkina, 2012; Malinovskaya, 2021;). In particular, the study of the text with the help of methodological teachings, such as language, textual studies, linguistics, semiotics, semantics, hermeneutics, literature, etc. Today it leads to significant results. According to experts, the purpose of the text is to establish a dialogue, a dialogue between «the text and the listener or viewer or reader», and, if necessary, to achieve a productive cultural context. From this side it is interesting to study the text, in most cases the content of the text and the system of ultimate creative thought, which is one of the most important searches of our time.

The myth created by a special state of historical and cultural consciousness was considered an important part of human life. Although opinions about the myth and its definition

vary, it was a work of fiction created by the human mind. In this regard, the authors of the article will conduct a psychoanalysis of the work «Umai-ana», dedicated to the legendary history of the Kazakhs.

Materials. As a collection of the famous scientist ShakirIbrayev in 2002, the publishing house «Almaty: Science» took the fairy tale «Umai» from the cycle «mythical stories of the Kazakhs» (Ibrayev, 2002).

For a complete analysis of the text, we decided to present the content of the legend story: «The fairy tale tells about the peoples living on the Big Altai Mountain, and how they lived in harmony with nature. At the same time, a natural disaster occurs and the owners of settlements die. Only one hero will survive the disaster by hiding in a cave. After the avalanche, the Bogatyr Bear saved the girl from the wolf, who was under the snow

The Bogatyr Bear lifts the sleeping beauty into the cave where she survived and takes care to wake her up. However, sleeping beauty does not wake up. The girl’s name was Aisulu. The Bogatyr Bear asks to wish to know if the beautiful Aisulu is alive. At this moment, two birds fly from the sky, and gives the hero two stones. These were flint stones intended for making a fire. The Hero Bear blows stones on each other and warms the moon beauty, she comes to her senses. At this moment, Umai mother enters the house, blesses them, makes family wishes and disappears.

Next, it tells how the Hero Bear and Aisulu were left hungry and could not find food for themselves. They find rabbit meat in the cave and eat rabbits. After the snow melts and the season changes, the Bogatyr Bear leaves the cave and goes hunting. A pregnant Aisulu remains in the cave house. Aisulu is tired of waiting for a hero. When her time comes to give birth, Umai Mother comes to him again and helps Aisulu. So Aisulu gave birth to a twin child. When Bogatyr Bear is returning home from hunting, Aisulu is breast-feeding her twins. Then more generations will be born from their twin children», - was written in the short content of the fairy-tale.

Analysis. In general, in the series of mythical Kazakh stories, «the fairy-tale of Umai» refers to the type of storytelling text. In a fairy-tale: 1) the beginning of the event, the state of the Bogatyr Bear, when snowfall and an accident on Altai Mountain; 2) further development of the event; rescue from the wolf of the beauty «Aisulu», watching two birds-Umai and Kumai, «kindling fire» on white and red stones, «Umai mother», who flew into the cave in; 3) the end of the story, the birth of a twin child in the family Bogatyr Bear and beauty Aisulu, then a large distribution of their offspring. At the same time, the legendary story is written in a mythical direction.

SEO analysis of the following text (semantic text analysis) (Table 1):

Name pointers	signs
Number of symbols in the text	4566
The number of missing symbols in the text	3881
Number of words in the text	682
Numberofuniquewords	464
Numberofimportantwords	630

Table 1 - textstatistics

Word / sentence	number	Frequency, %
Bogatyr Bear	15	1.93

Aisulu	12	1.32
Umai Mother	6	1.17
Snow	6	0.88
length	5	0.73
two	5	0.73
soul	5	0.73

Table 2-semantic core of the text

The semantic core of the text of the fairy tale is the Hero Bear and the beauty Aisulu (Table 2). In the legend «The Hero Bear1 - 15 times, Aisulu beauty - 12 times. We have compiled a tabilica based on the semantic core in the text «Hero Bear» (Table 3). In general, the «hero bear» was taken into account 15 times, but 13 moments were carried out by himself, that is, the bear hero himself. Therefore, wetookinto account only 13 verbs in the table, which were from the side of the bear hero himself.

	Fairy-tale «Umai» from the collection «Mythical stories of Kazakhs»
1	<i>Only the bear hero survived by hiding in a deep stone cave.</i>
2	<i>After the snow stopped, Bear hero came out of the stone cave «whether there is a living soul», walking around the country...</i>
3	<i>Bear hero, who was very happy, picked up Aisulu, who was found in the steppe...</i>
4	<i>Aisulu, tired of waiting for Bogatyr Bear, leaves the cave and looks around.</i>
5	<i>Bear hero is very tired, looking at the sky covered with such heavy snow.</i>
6	<i>Surprised by this, the bear hero takes these two stones in his hands and hits each other.</i>
7	<i>Then she took Aisulu's hand and held it to Hero Bear..</i>
8	<i>Bear hero and beauty Aisulu, who could not hunt, were very hungry...</i>
9	<i>Bear hero wanders through the forest, wanders through the mountains, hunts birds.</i>
10	<i>...the sad Bear hero leaves the hunt.</i>
11	<i>In order to find and bring his native food, the bear hero goes to the road.</i>
12	<i>Outside: «Are you here?» the bear hero enters.</i>
13	<i>Bear hero is late.</i>

Table 2-semantic core of the text

The plot of this legend tells about the fate of Bogatyr Bear, who, as a result of a natural disaster, got stuck in the snow and escaped from it safely and met beauty Aisulu. And the content of the work consists in the fact that Bogatyr Bear saved Aisulu from the Wolf, gave life to Aisulu from the mother of Fire-Umai, went on the hunt of Bogatyr Bear, Aisulu became pregnant and had twins, and their descendants became a family. The structural elements of the general text are as follows. At the same time, the legend seems to originate from the ancient history of the Kazakh people. Although the basis of the work is Bogatyr

Bear and beauty Aisulu, the development of the story is reflected in the harekets of the ancient Turkic era "look to heaven", "worship of all the Earth and heaven". There are also two episodes related to Mother Umai: 1) Mother Umai "giving her soul" by bringing Aisulu closer to the Fire; 2) Umai mother's help when she was worried about Aisulu. And Mother Umai is the progenitor of the Turkic-speaking peoples who inhabited the ancient Great Steppe, the goddess of abundance (Iskakova, 2021). At the same time, there are also petroglyphs related to Umai Mother in the ancient Turkic era (Mukanov, 2021).

What is «myth» in general? Let's consider what influence it has on the work. "Myth is an ancient legend, a story" in the first definition, and "a special state of historical and cultural consciousness" in the second definition. However, this will be a primitive generalization, but-it's accurate. The legend depends on the human consciousness. In other words, in the thought of James George Fraser, myth is the reasoning of magical action through reason and literary language (Karakuzova, 1993). Now let's try to analyze the following important situation in Vadim Rudnev's seven-paragraph conclusion of the text: 3) there is nothing random in the text (psychotology).

Basically, as mentioned in the introduction, Vadim Rudnev's seven-article wording of the text cannot be considered separately. Because the seven statements presented determine the complex picture of the text. But let's see what happens when there is nothing random in the text (psychedelic) personal.

The Russian scientist Vadim Rudnev, who made a significant contribution to semiotics, decided that the author of the text always had a «hidden thought» in the text. It is said that this «hidden thought» is a psychotenalization of the text (Rudnev, 2000). Now we think about where Vadim Rudnev's «hidden thought» is stored in the fairy tale «Umai» and what signs it shows. To do this, we use Sigmund Freud's «psychoanalyst», which Vadim Rudnev suggested and widely used in his research (Yarovitsky, 2004).

As we all know, Sigmund Freud studied the concepts of consciousness, ultimate consciousness, and the unconscious (Sternensis, 2012). In particular, the root consciousness (subconscious) was the main source, the root of psychoanalysis, which was born by the scientist himself. In this regard, we present below the table of visual information «Smart-Art» (Table 1).



Table 1-visual information table «Smart Art»

In the table, according to Freud's psychoanalysis, the basis is not the «text», but the

«fairy tale». A storyteller consciously narrates a fairy tale as a text that he sees from his own thoughts or from life. And under any conscious «text» is the ultimate consciousness (subconscious). It can be reflected in the final consciousness of the storyteller in the state of normal influence or reverse influence. For example, the state of the final consciousness under normal influence: energy (source of energy); intuition; foresight; spirit; connection with natural phenomena; connection with world power, etc., and states under negative influence: limitations; fears, emotional blocks, scenarios, negative emotions, limited beliefs and stereotypes, etc. The normal or reverse effect that constitutes the ultimate consciousness in this conscious text forms a process of the text called «Hidden thought».

Results. As you can see, the plot and content of the fairy tale were based on a myth. We can see such an opinion from the structural elements of the text. For example, Blue deer, Bear (the hero himself), Umai and sorghum flying from the blue breast, Umai Ana «giving a soul» to Aisulu by bringing her closer to the fire, and Umai Ana's help in caring for Aisulu leads to a mythical system of thought. This is our opinion. And only the storyteller who gave birth to the truth of this work knows it! Perhaps a fairy tale can only relate to one event, or it can be told by combining several circumstances, or it can be written for ideological purposes, perhaps it's is an analogy to the Adam and Eve legend. It is noteworthy that the fairy tale was deformed at the moment of transition from one culture (the worldview of the Turkic world) to another.

That is, the storyteller of the fairy tale was well aware of the information of the old era as knowledge and made a transformation. In other words, the eyes of the old man, the word of the old man, could become. The next point in the above paragraph is the result that arose after the analysis of the work –the state of hareks and tendencies in the text of The Legend of the storyteller in the context of conscious – final consciousness –unconscious.

From the analysis of Vadim Rudnev's seven-paragraph text «Umai»: 3) there is nothing accidental in the text (psychotallization), it can be estimated that the ultimate consciousness of the «storyteller» was under normal influence on the probability of «hidden thought». In particular, in the «hidden thought» in the text of the fairy tale, we find that there is energy (a source of energy), intuition, and, above all, the root consciousness of communication with natural phenomena.

Conclusion. In the article, Shakirbraev's fairy tale «Umai» from the collection «mythical stories of Kazakhs» was taken as a collection in 2002 by Almaty: Gylym publishing house. According to the results of the targeted analysis and analysis of the fairy tale, we draw the following conclusions:

- semantic SEO analysis of a fairy tale legend, i.e. statistics for semantic analysis of the text.
- Vadim Rudnev' seven-article formulation of the text: 3) there is nothing random in the text (psychotallization), a table of visual information «SmartArt» on the probability of «hidden thought» was created (imagination of a storyteller). After analyzing the legend in this order, we came to the following conclusion:

- considering the story from a personal point of view has led to a certain point of view. In fact, we were able to determine the worldview text of the text through the normal influence of the original consciousness of the storyteller;

- we can conclude that this mythical fairy tale has become an obstacle, a deformation, when moving from one culture to another.

*Татиев Е.Е.*¹, Саркулова М.Ү.², Мухамедиева А.Б.³, Татиева М.Е.⁴*

^{3,4} «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» КеАҚ

Семей, Қазақстан Республикасы

^{1,2} Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ

Нур-Сұлтан, Қазақстан Республикасы

E-mail: ¹ertisuly82@mail.ru; ²manifa.s@mail.ru; ³injuerke@mail.ru; ⁴tatieva_me@mail.ru;

¹ORCID: 0000-0001-6368-1251 ²0000-0002-5992-2814 ³0000-0003-4891-6969

⁴0000-0003-2365-8123

Қазақтың «ұмай» мифтік әңгімесіне психоталдау

Андамна. Ғылыми ортада әлемдік және жеке халықтардың мифтік аңыз-әңгімелерін мәтін ретінде талдау маңызды орын алады. Әсіресе дүниетанымдық бағытқа жетелейтін мифтік шығармалар қандай зерттеушіні де, оқырманды да назардан тыс қалдырмайды.

Осы орайда мақала авторлары мәтін төңірегіндегі және мәтінге байланысты өз зерттеулерін жасауды қолға алып, оқырманға ұсынуды мақсат етті. Зерттеу мақаласының өзегін халықтық аңыз-әңгіме, оның ішінде қазақтың мифтік аңыз-әңгімесі «Ұмай» ертегісі құрайды.

Сәйкесінше ізденуші авторлар аңыз ертегіні мәтін ретінде қарастырып, оны колдан келгенше ғылыми саралап көрмек. Нақтысында қазақтың мифтік аңыз-әңгімесі «Ұмай» ертегісінің мәтін түрін анықтау, семантикалық өзегін кесте арқылы талдау және Вадим Рудневтің мәтінді баптық тұжырымындағы психоталдау тәсілін қолданып зерттеу түрінде оның нәтижелері мен қорытындыларын ұсынбақшы.

Сонымен бірге авторлар аталған тақырыпты тәжірибе ретінде деп тауып, оның қандай нәтижелер мен қорытындыларға апаратынын бақылап көрмекші. Себебі Вадим Рудневтің мәтіннің баптық тұжырымы жеті баптан тұрады және олар мәтінді талдау (анализ) мен саралау (синтез) үшін кешенді қолданылуы мүмкін. Ал ғылыми мақалада мәтін тұжырымының бір бабы жеке қарастырылады, нақтысында: 3) мәтінде кездейсоқ ештеңе жоқ (психоталдау).

Алгоритмдік бағдарлама құрау жүйесі бойынша В Руднев ұсынған мәтін тұжырымының жеті бабын бұзуға жол жоқ. Алайда үшінші бапты жеке қарастыру қандай нәтижеге апаруы мүмкін деген оймен мақала ұсынылмақшы. Сонымен бірге талдау жасау механизмі немесе талдау заңдылығы логикалық пайымдауға кері әсерде болатындығынын ескерсек,) үшінші бапты жекеше талдау жасау орынды болуы мүмкін.

Түйін сөздер: миф, әңгіме, семантика, мотив, психоаналитика, деформация

Татиев Е.Е.^{*1}, Саркулова М.Ұ.², Мухамедиева А.Б.³, Татиева М.Е.⁴

^{1,3,4} НАО «Университет имени Шакарима города Семей»

Семей, Казахстан

² Евразийский Национальный Университет имени Л.Н. Гумилева

Нур-Сұлтан, Казахстан

E-mail: ¹ertisuly82@mail.ru; ²manifa.s@mail.ru; ³injuerke@mail.ru; ⁴tatieva_me@mail.ru;

¹ORCID: 0000-0001-6368-1251 ²0000-0002-5992-2814 ³0000-0003-4891-6969

⁴0000-0003-2365-8123

Психоанализ казахского мифического рассказа «Умай»

Аннотация. Важное место в научной среде занимает анализ мифических легенд и рассказов мировых и отдельных народов как текста. Особенно не оставляют без внимания ни исследователя, ни читателя мифические произведения, ведущие к мировоззренческому направлению.

В этой связи авторы статьи стремились к созданию и представлению читателю своих цитат, связанных с текстом и окрестностями. Ядро исследовательской статьи составляет народная легенда-рассказ, в том числе Казахская мифическая легенда-сказка «Умай».

Соответственно, авторы-соискатели рассматривают легенду как текст, а затем и ее научную дифференциацию. В частности, казахская мифическая легенда представляет его результаты и выводы в виде определения типа текста сказки «Умай», анализа семантического ядра с помощью таблицы и исследования с применением психотравмирующего подхода в настройке текста Вадима Руднева.

Вместе с тем, авторы считают данную тему экспериментальной и следят за тем, к каким результатам и выводам она приведет. Потому что статическая формулировка текста Вадима Руднева состоит из семи статей, и они могут быть комплексно использованы для анализа (анализа) и дифференциации (синтеза)

текста. А в научной статье отдельно рассматривается одна из статей формулировки текста, а именно: 3) в тексте нет ничего случайного (психотравма).

Построения алгоритмической программы нельзя нарушать семь статей текстовой формулировки, предложенной В. Рудневым. Однако к какому результату может привести личное рассмотрение третьей статьи, будет представлена статья. Вместе с тем, учитывая, что механизм анализа или правомерность анализа оказывают негативное влияние на логическое суждение (любое исследуемое понятие или объект исследования при попадании в анализ теряет основное значение), может быть целесообразным проведение частного анализа третьей статьи.

Общая исследовательская статья предназначена для специалистов-соискателей.

Ключевые слова: миф, история, семантика, мотив, психоаналитика, деформация

Информация об авторах:

Татиев Еркебулан Ертисулы, старший преподаватель кафедры искусств и музыки университета имени Шакарима г. Семей, Семей, и докторант Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева Нур-Султан, Казахстан e-mail: ertisuly82@mail.ru; ORCID: 0000-0001-6368-1251

Саркулова Манифа Стаболовна, доцент кафедры философии Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева, кандидат философских наук. Нур-Султан, Казахстан e-mail: manifa.s@mail.ru; ORCID: 0000-0002-5992-2814

Мухамедиева Асель Баяхметовна, старший преподаватель кафедры иностранных языков университета имени Шакарима г. Семей. Семей, Казахстан e-mail: injuerke@mail.ru; ORCID: 0000-0003-4891-6969

Татиева Марал Ертискызы, заведующая кафедрой искусств и музыки университета имени Шакарима г. Семей. Семей, Казахстан e-mail: tatieva_me@mail.ru; ORCID: 0000-0003-2365-8123

References:

Iskakova G.Zh., Shalabaj B. (2021) Myth as a way of transmitting the author's modality // Serija Kazahskij vestnik filologij. - Tom 184, № 4. - 101-117 B. ISSN 2618-0782. <https://doi.org/10.26577/EJPh.2021.v184.i4.ph5>

Karakozova, Hasanov M. (1993) The cosmos of Kazakh culture // Almaty. B. - 78 ISSN 978-601-240-154-7 Kazakh mythical tales (2002) // Almaty: Gylym, 201 s. ISBN 9965-07-086-5

Lytkina O.I. (2012) Text as an object of study of modern linguistics // Kul'turovedenie cheloveka. S. №3 (5). 110-119.

Malinovskaja N.I. (2012) The role of textology in the professional training of students in the direction of «Publishing» // Metodika prepodavaniya v vysshej shkole, Vyp. 6, 23. b. - 8-14 DOI: 10.18720/HUM/ISSN 2227-8591.23. 1

Mukanov M., Meldesh G., Hurbekova A (2021) The Image of the Goddess Umay in the Contemporary Fine Art Culture of Kazakhstan // Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities (ISSN 0975-2935) Vol. 13, No. 1, January-March, 1-12 DOI: <https://dx.doi.org/10.21659/rupkatha.v13n1.46>

Nabiolla N. (2021) The concept of a cow in Kazakh folklore // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 72, Number 3 <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2021.3-06>

Otarbaeva G. N. (2019)Text and interpretation: views and concepts // Vestnik raskopok. Filologicheskaja serija № 4. s. 198-204.

Rudnev V.P. (2002) Far from the truth: a study of the philosophy of the text // Agraf, Moskva. Stranica 2000432 ISBN 5-7784-0093-4

Sterensis M. (2012) Zigmund Frejd // ISRADON / IsraDon, Phoenix. 160 s. ISBN: 978-5-222-19226-9

Jarovickij B. (2004) Zigmund Frejd // 100 velikih psihologov.. 432S. ISBN: 978-5-9533-4112-7

Yerkin E. (2020) Sacred concepts related to wild animals and birds in Kazakh folklore // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 1, Number 66 <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2020.1-07FTAMP17.71.91>,

Әдебиеттер:

Еркін Е. Қазақ фольклорындағы жабайы аң-құстарға байланысты қастерлі ұғымдар // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 1, Number 66 (2020) <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2020.1-07FTAMP17.71.91>,

Искакова Г.Ж., Шалабай Б. Миф – автор модалділігінің берілу тәсілі ретінде // ҚазҰУ хабаршысы Филология сериясы 2021. –Т. 184, № 4. –101- 117 б. ISSN 2618-0782. <https://doi.org/10.26577/EJPh.2021.v184.i4.ph5>

Каракузова Ж., Хасанов М. Космос казахской культуры // Алматы. 1993. С.-78 ISSN 978-601-240-154-7 Қазақтың мифтік әңгімелері // Алматы: Ғылым, 2001. - 202 б. ISBN 9965-07-086-5

Лыткина О. И. Текст как объект изучения современной лингвистики // Человек Культура Образование. 2012 с. №3 (5).110-119.

Малиновская Н.И. Роль текстологии в профессиональной подготовке обучающихся по направлению «Издательское дело» // Teaching Methodology in Higher Education, Vol. 6, 23. 2012 с. -8-14 DOI: 10.18720/HUM/ISSN 2227-8591.23.1

Mukanov M., Meldesh G., Hurbekova A (2021) The Image of the Goddess Umay in the Contemporary Fine Art Culture of Kazakhstan // Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities (ISSN 0975-2935) Vol. 13, No. 1, January-March, 1-12 DOI: <https://dx.doi.org/10.21659/rupkatha.v13n1.46>

Набиолла Н. Қазақ фольклорындағы сыырға қатысты қастерлі ұғым-түсініктер // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 72, Number 3(2021) <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2021.3-06>

Отарбаева Г.Н. Мәтін және интерпретация: көзқарастар мен концепциялар // ҚазҰУ Хабаршысы. Филология сериясы № 4 2019. С. 198-204.

Руднев В. П. Прочь от реальности: Исследования по философии текста // Аграф, Москва. 2000432 стр. ISBN 5-7784-0093-4

Штеренсис М. Зигмунд Фрейд // ISRADON / ИсраДон, Феникс. 2012. 160 с . ISBN: 978-5-222-19226-9 Яровицкий В. Зигмунд Фрейд // 100 великих психологов. 2004. 432с. ISBN: 978-5-9533-4112-7

Литература:

Еркін Е. Священные понятия, связанные с дикими животными и птицами в казахском фольклоре // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 1, Number 66 (2020) <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2020.1-07FTAMP17.71.91>,

Искакова Г.Ж., Шалабай Б. Миф как способ передачи авторской модальности // Серия Казахский вестник филологии 2021. - Том 184, № 4. - 101-117 Б. ISSN 2618-0782. <https://doi.org/10.26577/EJPh.2021.v184.i4.ph5>

Каракузова, Хасанов М. Космос казахской культуры // Алматы. 1993. Б. - 78 ISSN 978-601-240-154-7 Казахские мифические сказания // Алматы: Наука, 2001. - 202 с. ISBN 9965-07-086-5

Лыткина О.И. Текст как объект изучения современной лингвистики // Культуроведение человека. 2012 С. №3 (5). 110-119.

Малиновская Н.И. Роль текстологии в профессиональной подготовке студентов по направлению «Издательское дело» // Методика преподавания в высшей школе, Вып. 6, 23. 2012 б. - 8-14 DOI: 10.18720/HUM/ISSN 2227-8591.23. 1

Mukanov M., Meldesh G., Hurbekova A (2021) The Image of the Goddess Umay in the Contemporary Fine Art Culture of Kazakhstan // Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities (ISSN 0975-2935) Vol. 13, No. 1, January-March, 1-12 DOI: <https://dx.doi.org/10.21659/rupkatha.v13n1.46>

Набиолла Н. Понятие о корове в казахском фольклоре // «Keruen» scientific journal M.O.Auezov Institute of Literature and Art ISSN 2078-8134 Volume 72, Number 3(2021) <https://doi.org/10.53871/2078-8134.2021.3-06>

Отарбаева Г. Н. Текст и интерпретация: взгляды и понятия // Вестник раскопок. Филологическая серия № 4 2019. с. 198-204.

Руднев В.П. далеко от истины: исследование философии текста // Аграф, Москва. Страница 2000432 ISBN 5-7784-0093-4

Штеренсис М. Зигмунд Фрейд // ISRADON / IsraDon, Phoenix. 2012. 160 с. ISBN: 978-5-222-19226-9 Яровицкий В. Зигмунда Фрейда // 100 великих психологов. 2004. 432С. ISBN: 978-5-9533-4112-7

Журнал 24.03.2005 жылы
Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және спорт министрлігі
Ақпарат және мұрағат комитетінде тіркелген.
Бұқаралық ақпарат құралын есепке қою туралы куәлік N 5844-Ж.

Журнал зарегистрирован 24.03.2005 года
в Комитете информации и архива Министерства культуры,
информации и спорта Республики Казахстан.
Свидетельство №5844-Ж по регистрации средства массовой информации

The journal was registered on March 24, 2005
in the Information and Archives Committee of the Ministry of Culture,
Information and Sports of the Republic of Kazakhstan.
Certificate No. 5844-Ж for registration of mass media

Дизайн және беттеу: **Ж. Рахметова**

Басуға 23.06.2022 ж. қол қойылды.
Көлемі 70x100½. Офсеттік басылым.
19,81 баспа табақ. Таралымы 500 дана.